

JUZWA NIEMCY - HOLANDIA
CODZIENNE PRZEJAZDY
www.juzwa.pl
 TEL.+48 77 4313 440 • TEL.+48 604 225 821 • TEL.+31 633 644 133

CZASOPISMO BEZPŁATNE

WROCLAWIANIN

NR 6 (14), MAJ/CZERWIEC 2015

KALEJDOSKOP MIEJSKI

POCO
 THE SUPER HOME MARKET
Urządzimy Twój DOM

- ✓ **Meble**
- ✓ **Kuchnie**
- ✓ **Oświetlenie**
- ✓ **Dekoracje**
- ✓ **Remont**
- ✓ **Dywany**
- ✓ **AGD**
- ✓ **Podłogi**

KUPON RABATOWY
 od 13-21 czerwca 2015

10% RABAT

na wszystkie artykuły!

* Kupon należy przedstawić sprzedawcy przed dokonaniem zakupów. Rabat udzielany jest przy kasie lub w momencie zawierania umowy w punkcie sprzedażowym na terenie sklepu POCO. Kupon rabatowy nie łączy się z innymi promocjami. Kupony rabatowe nie sumują się. Kupon jest ważny tylko na terenie Polski Słiesz się! Kupon jest ważny od 13.06-21.06.2015.

Autobus 612
 linia miejska

Autobus EPI-Park Handlowy
 linia Centrum Handlowego
 Bielany Wrocławskie

Autobus Polbus; Sevibus
 linia prywatna

POCO Polska Sp. z o.o. ul. Towarowa 3, Bielany Wrocławskie, 55-040 Kobierzyce

Nawigacja: ul. Magazynowa, 55-040 Kobierzyce

POCO Polska Sp. z o.o., ul. Towarowa 3, Bielany Wrocławskie, 55-040 Kobierzyce

Tel.: 0 71 75 88 800

Trwa bezpłatna
 wymiana liczników
 energii elektrycznej
 str. 3

Nordic Walking
 we Wrocławiu
 str. 4

Nieznane epizody
 „Festung Breslau”
 Tragiczna pomyłka
 nad twierdzą
 str. 5

Ekologia dla
 najmłodszych
 str. 7

REKLAMA

Sharknado i lobotomia

Muszę to napisać. Zwyczajnie, „czasami człowiek musi, inaczej się udusi, uuu”, jak śpiewa Jerzy Stuhr. Jedna z prywatnych stacji telewizyjnych wyemitowała ostatnio (nie był to pierwszy raz, tylko ja dopiero teraz się załapałam) film „Sharknado” – horror o tornadzie z rekinami, które atakują mieszkańców małego amerykańskiego miasteczka. Premiera tego obrazu miała miejsce 11 lipca 2013 roku i zgromadziła przed telewizorami 1,4 miliona Amerykanów. Mimo, iż wynik ten nie jest szczególnie imponujący, telewizyjna stacja, która odpowiada za to „dzieło” była tak dumna z sukcesu, że wyprodukowała drugą i chyba nawet trzecią część.

Uchowaj nas Panie Boże przed ich emisjami. Na „Sharknado” trafiłam zupełnie niechcący, przerzucając kanały w telewizorze. Mój wzrok niechcący padł na wielkiego latającego rekina i tytuł który wyświetlił się na ekranie – „Sharknado”. Idiotyzm tej nazwy i obraz wielkiej ryby uciepionej zębami helikoptera w powietrzu powaliły mnie z nóg. Obejrzałam jeszcze kilkanaście minut (były to sceny końcowe) tego „filmu” i zaczęłam się zastanawiać – kto płaci za takie produkcje i kto je kupuje? Co ludzie mają w głowie, że to kupują no i w końcu, kto to ogląda? Okazuje się, że wiele rzeczy na tym świecie jeszcze może mnie zadziwić.

Oczywiście popularność temu filmowi dał Internet. „Sharknado” ma opinię filmu tak durnego, że aż fajnego (okropne słowo). Poczucie humoru współczesnej młodzieży też mnie zadziwia!

OK – każdy ma prawo oglądać, co chce. Tylko niech nikt potem nie ma pretencji do młodych ludzi o brak kultury, inteligencji i wyższych ideałów. Po „Sharknado” nikomu w głowie się nie poukłada, a do tego zachwiano tam wszelkimi prawami natury i fizyki, zatem i wiedza szkolna naszej młodzieży ucierpi po obejrzeniu tego obrazu.

Wyłączyłam film, kiedy na ekranie jeden z bohaterów stał z włączoną wielką piłą spalinową, a wprost na niego z nieba leciał ogromny rekin z otwartą paszczą. Połknął naszego bohatera, a ja domyślałam się, że potem było wielkie prucie ryby piłą od środka. Nie chciałam na to patrzeć, uznałam, że i tak muszę poddać się lobotomii, bo to jedyny sposób by „Sharknado” wyrzucić z pamięci.

Wiem, że to tylko rozrywka, wiem, że nikt nie zmusza nas do oglądania takich filmów, ale naprawdę zastanawiam się jak daleko jeszcze zostaną przesunięte granice absurdu? Ponoć głupota to najbardziej rozpowszechniony w Kosmosie „pierwiastek”, mam nadzieję, że nie jest zaraźliwa.

Iza Siwińska
redaktor naczelna

Zdarzyło się we Wrocławiu...

1 czerwca 1813 r. generał Lauriston na czele napoleońskiej armii francuskiej zajął Wrocław.

1 czerwca 1982 r. we Wrocławiu ukazał się pierwszy numer tygodnika „Sprawy i Ludzie”.

5 czerwca 1968 r. na Ostrowie Tumskim odsłonięto pomnik Jana XXIII (1881-1963), „Papieża pokoju”, który uznał prawa Polski do ziem zachodnich.

6 czerwca 1948 r. w czasie wizyty związkowców czeskich we Wrocławiu zasadzono na Rynku drzewko – symbol przyjaźni polsko-czechosłowackiej.

9 czerwca 1946 r. w Auli Leopoldyńskiej odbyło się uroczyste otwarcie polskiego Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu.

10 czerwca 1939 r. w auli uniwersytetu we Wrocławiu odbył się antypol-

ski wiec, a kilka dni później siedemnastu Polakom wówczas tu studiującym zabroniono wstępu na uniwersytet.

10 czerwca 1945 r. ukazał się pierwszy numer pisma „Nasz Wrocław”. Była to pierwsza po wyzwoleniu gazeta polska we Wrocławiu. Później nazwę zmieniono na „Gazeta Dolnośląska”.

14 czerwca 1985 r. odbyło się uroczyste otwarcie Panoramy Racławickiej we Wrocławiu. Obraz został udostępniony dla zwiedzających kilka tygodni później.

15 czerwca 1977 r. nastąpiło uroczyste otwarcie Dolnośląskiego Centrum Diagnostyki Medycznej „Dolmed”.

Na podstawie Kalendarza Wrocławskiego

(red)

Fot. Paweł Dąbrowski

REKLAMA

Żabka Polska sp. z o.o. to 15 lat doświadczenia w handlu detalicznym, blisko 3800 sklepów Żabka i Freshmarket w 70% miejscowości w całej Polsce, ponad 1500000 Klientów każdego dnia. Wspólnie tworzymy największą sieć sklepów typu convenience w Polsce.

Dołącz do nas na stanowisku:

Ajent sklepu Żabka

Wrocław, Trzebnica, Brzeg Dolny

Osoba na tym stanowisku będzie odpowiedzialna za prowadzenie działalności handlowej w sklepie Żabka

Oczekujemy:

- Gotowości do prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
- Chęci do pracy,
- Umiejętności kierowania zespołem pracowników,
- Podstawowej znajomości obsługi komputera,
- Doświadczenia w pracy w handlu mile widziane

Oferujemy:

- Rozpoznawalną markę, sprawdzone rozwiązania poparte wieloletnim doświadczeniem,
- Szkolenie przygotowujące do realizacji powierzonych zadań,
- Wynagrodzenie, zależne od zaangażowania i wyników pracy,
- Wyposażony sklep w atrakcyjnej lokalizacji, a także dostawy towaru
- Wsparcie i doradztwo w zakresie uruchomienia i prowadzenia sklepu.

**Dodatkowe informacje pod nr tel. 785 661 494,
e-mail: rekrutaczabka@wp.pl i na stronach: www.zabka.pl**

WROCLAWIANIN
KALEJDOSKOP MIEJSKI

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK ISSN 2353-2114 Właściciel: Wydawnictwo Regiony, ul. Czecha 9/7 59-850, Świeradów-Zdrój

REDAKCJA ul. Parkowa 25, 51-616 Wrocław, tel./fax 71 348 82 48

REDAKTOR NACZELNA Izabela Siwińska

REDAKTOR PROWADZĄCY Radosław Szewczyk

DYREKTOR BIURA REKLAMY Dorota Skobało

DTP Róża Szczucka, **DRUK** Polskapresse

REKLAMA tel. 512 282 761, 503 422 579, 503 933 181

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść publikowanych reklam, ogłoszeń i listów. Zastrzegamy sobie prawo do skrótów i korekt przy publikacji nadesłanych tekstów. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Teksty sponsorowane – (TS).

Trwa bezpłatna wymiana liczników energii elektrycznej

Firma TAURON Dystrybucja wdraża system inteligentnego opomiarowania energii. Wrocław jest pierwszym miastem w kraju, w którym wymiana liczników na inteligentne realizowana jest na tak dużą skalę – w ciągu ponad 2 lat projekt Amiplus Smart city Wrocław obejmie łącznie ponad 300 wrocławskich domów, mieszkań i małych przedsiębiorstw. Wraz ze startem masowej wymiany firma przypomina – wymiana jest bezpłatna i nie wymaga zmian w dotychczasowych umowach.

Instalacja liczników nowej generacji jest konieczna – operatorzy sieci dystrybucyjnych są prawnie zobowiązani do wymiany liczników na nowoczesne. Polskie spółki zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, w tym Tauron Dystrybucja, na wymianę 80 proc. wszystkich liczników dostały czas do 2020 roku.

Od razu wiesz, ile zapłacisz

Dzięki nowoczesnej technologii użytkownicy liczników smart mają możliwość monitorowania bieżącego zużycia prądu. Mogą precyzyjnie sprawdzić, ile energii zużywają w ciągu doby, miesiąca czy roku, a w przyszłości ustalić ze sprzedawcą energii korzystniejszą dla siebie taryfę. Poza tym obok dotychczasowych prognoz, klienci będą mieli możliwość płacenia za rzeczywiste zużycie energii w okresie rozliczeniowym.

Bezpieczniej w domu

Dla TAURON Dystrybucja jednym z kluczowych elementów projektu wymiany liczników jest bezpieczeństwo odczytywanych danych pomiarowych. Dane te są poufne, dlatego są chronione zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem i zostały zabezpieczone oraz zaszyfrowane w taki sam sposób, w jaki robią to banki czy operatorzy sieci komórkowych.

Dane odczytywane z liczników będą wykorzystywane dla potrzeb rozliczenia klienta z dostarczonej i sprzedanej energii elektrycznej. Część danych będzie służyć także do wewnętrznych analiz sieciowych firmy, związanych z poprawą jakości zasilania i obsługi klientów.

„Inteligentnie” przede wszystkim jednak znaczy „bezpieczniej”. System AMIplus pozwala firmie stale monitorować jakość dostarczanej klientom energii, a więc reagować na spadki napięcia. Takie dane o zakłóceniach w dostawach uszczelniają sieć energetyczną, bo dzięki wszystkim informacjom łatwiej wykryć nielegalne podłączenie. To ważne, bo takie kradzieże mogą uszkodzić instalację w całym budynku, a nawet doprowadzić do pożaru czy porażenia prądem.

Liczniki AMI, inteligentne, zdalnego odczytu – jakiej nazwy użyć?

Wszystkie te nazwy są odpowiednie. Ich mnogość ma związek z faktem, że mamy do czynienia z nową technologią, której nazewnictwo jeszcze nie zostało ukształtowane, sprecyzowane. Najważniejszym pozostaje jednak fakt, że niezależnie od tego, której nazwy użyjemy, mamy na myśli liczniki umożliwiające dwustronną komunikację pomiędzy OSD

(Operatorem Systemu Dystrybucyjnego) i licznikiem oraz pomiędzy siecią domową i licznikiem.

AMIplus to nazwa programu wymiany tradycyjnych liczników na liczniki inteligentne, realizowanym przez TAURON Dystrybucja.

We Wrocławiu montaż inteligentnych liczników rozpoczął się w marcu na Popowicach. W kwietniu i maju wymiana objęła Gądów Mały, Kozanów i Pilczyce, a w kolejnych miesiącach obejmie między innymi mieszkańców Grabiszyna, Nowego Dworu, Kleczkowa, okolic placu Grunwaldzkiego i części Południa. Pod koniec roku planowana jest wymiana urządzeń na Starym Mieście, a w 2016 roku monterzy pojawią się w północnej i wschodniej części miasta.

Z angielskiego i polskiego na „nasze”

AMI – Advanced (Automated) Metering Infrastructure to zaawansowany (zautomatyzowany) system pomiarowy, który służy do sterowania licznikami oraz do ich odczytu, a także analizy i przetwarzania danych pomiarowych zebranych z takich liczników.

AMIplus to nazwa programu wymiany tradycyjnych liczników na liczniki inteligentne.

Smart metering to system opomiarowania umożliwiający automatyczną transmisję, przetwarzanie i zarządzanie danymi z liczników. Umożliwia on dwukierunkową komunikację między licznikami, a dystrybutorem, dając jednocześnie dostęp klientowi do bieżącej informacji na temat zużycia energii elektrycznej.

Smart grid to inteligentna sieć dystrybucyjna, a smart metering to inteligentny pomiar energii elektrycznej oraz jej parametrów jakościowych. Można powiedzieć, że smart grid jest „myślącą” siecią, która integruje i komunikuje ze sobą wszystkie elementy sieci dystrybucyjnej. Dzięki temu wie, gdzie i kiedy energia elektryczna jest najbardziej potrzebna, potrafi przekierować nadwyżki energii w miejsca, w których zostanie ona najlepiej wykorzystana, jest gotowa na obsługę źródeł energii odnawialnej.

Smart metering stanowi element smart grid. Jest to system opomiarowania energii, który umożliwia automatyczne zbieranie, przetwarzanie, transmisję i zarządzanie danymi pomiarowymi. Pozwala na dwustronną komunikację pomiędzy OSD (Operatorem Systemu Dystrybucyjnego) i licznikiem oraz pomiędzy siecią domową klienta i licznikiem.

Dzięki niej klient ma dostęp do bieżącej informacji na temat zużycia energii elektrycznej.

Wszystkie niezbędne informacje o projekcie dostępne są na www.amiplus.pl (TS)

UWAGA!

• O terminach wymiany firma będzie informować poprzez plakaty wywieszane na osiedlach i klatkach schodowych, a także na stronie poświęconej projektowi www.amiplus.pl.

• W wielu blokach liczniki znajdują się na klatkach schodowych, zatem monterzy mają do nich dostęp niezależnie od tego, czy właściciel mieszkania jest obecny podczas wymiany. W przypadku tych mieszkań i domów jednorodzinnych, gdzie liczniki zainstalowane są wewnątrz obiektu, spotkanie z monterem będzie konieczne.

• Osoby, dla których termin planowanej wymiany nie będzie odpowiedni, będą mogły ustalić go indywidualnie pod specjalnym numerem infolinii: 800 889 909 (ten sam, pod którym można potwierdzić tożsamość elektryków).

• Wymiana licznika trwa około 15 minut i tylko w tym czasie monterzy będą musieli odłączyć zasilanie.

Przyjacieli

Wrocławia

TAURON

AMIplus

inteligentne rozliczanie energii

www.amiplus.pl

Referendum lokalne we Wrocławiu

Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz zaproponował by 6 września 2015 roku we Wrocławiu zostało przeprowadzone lokalne referendum dotyczące ważnych dla naszego miasta spraw związanych z przyszłością i rozwojem Wrocławia.

Jest kilka ważnych spraw dla Wrocławia o wymiarze referendalnym. Dotyczą one bliższej i dalszej przyszłości naszego miasta. Chciałbym wokół nich zorganizować dyskusję społeczną, a następnie zapytać o nie wrocławian we wrześniu – jeśli utrzyma się zaproponowany ostatnio termin referendum ogólnokrajowego. Wybory i referenda to święto demokracji, zachęcam wrocławian by wzięli w nim udział – mówi prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz

W referendum pojawiają się cztery pytania. Trzy obszary wyznaczył prezydent miasta. To kwestie dotyczące ograniczenia ruchu samochodowe-

go w centrum, organizacji w przyszłości dużych imprez kulturalnych i sportowych o znaczeniu międzynarodowym, takich jak Europejska Stolica Kultury 2016 i The World Games 2017, a także budowy metra.

Ostatnie pytanie jakie prezydent Dutkiewicz proponuje w referendum będzie sformułowane na podstawie sugestii wrocławian.

Od 9 czerwca, przez 15 dni wrocławianie mogą przysłać swoje pomysły za pomocą formularza elektronicznego na stronie www.wroclaw.pl/referendum.

Formularze będą dostępne także w papierowym formacie w punk-

tach informacji, w Centrach Obsługi Mieszkańca.

- Prosimy, by każdy mieszkaniec wypełnił tylko jeden formularz z jednym zagadnieniem do referendum. Przy wyborze zagadnień zgłaszanych przez mieszkańców, prezydent będzie się kierował tym, by dotyczyły one całego obszaru miasta i wszystkich wrocławian, by nie ingerowały w sprawy światopoglądowe, ustrojowe i podatkowe oraz by szanowały istniejące już umowy i zobowiązania – Bartłomiej Świerczewski, dyrektor Biura ds. Partycypacji UM.

Zagadnienia do referendum

mogą zgłaszać pełnoletni mieszkańcy miasta, zameldowani na pobyt stały bądź czasowy we Wrocławiu. Od 25 czerwca do 8 lipca Biuro ds. Partycypacji Społecznej będzie weryfikować propozycje wrocławian. Zebrane pomysły zostaną przesłane do Komisji Rady Miejskiej ds. Partycypacji Społecznej i Osiedli, która wybierze 5 najistotniejszych dla rozwoju miasta. Następnie wrocławianie wybiorą w badaniu opinii społecznej najważniejsze zagadnienie. Wybrane czwarte pytanie referendalne zostanie przekazane, przed sesją 9 lipca 2015 roku, Radzie Miejskiej.

- Liczymy na aktywność wrocławian. Mam nadzieję, że do komisji trafi wiele wartościowych pomysłów, a wrocławianie będą chcieli

współdecydować o przyszłości miasta i wziąć za nie odpowiedzialność – mówi Piotr Uhle, wiceprzewodniczący Komisji ds. Partycypacji Społecznej i Osiedli Rady Miejskiej Wrocławia.

Wybrane zagadnienia zostaną następnie metodą sondażową podane pod ocenę reprezentatywnej grupy mieszkańców i w ten sposób dokonany zostanie ostateczny wybór czwartego pytania w referendum.

Za proces zbierania powyższych zagadnień odpowiada Biuro ds. Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego. Tam będą trafiały formularze zgłoszone w formie elektronicznej i papierowej (Urząd Miejski Wrocławia ul. G. Zapolskiej 4).

Decyzja o referendum zapadnie na sesji Rady Miejskiej 9 lipca 2015.

Partynice zapraszają na półkolonie!

Są jeszcze wolne miejsca na półkoloniach organizowanych przez Wrocławski Tor Wyścigów Konnych – Partynice!

Wakacje w mieście nie muszą być nudne! Wyższa Szkoła Jazdy Wrocław – Partynice przygotowała ofertę półkolonii dla młodzieży, która nie wyjedzie na letni wypoczynek. W trakcie pięciodniowych turnusów dzieci w wieku od 6 do 13 lat będą miały niepowtarzalną okazję rozpocząć przygodę z jeździectwem pod okiem wykwalifikowanych instruktorów. – Konie to jedno z najbardziej wrażliwych zwierząt, kontakt z nimi w pozytywny sposób wpływa na rozwój emocjonalny nie tylko dzieci – mówi Viktoria Pietkiewicz, kierownik rekreacji jeździeckiej na Partynicach. Poza codzienną jazdą konną najmłodszy będą mogli spróbować swoich sił w woltyżerze a także poprawić kontrolę nad swoim ciałem w trakcie specjalnych zajęć jogi dla jeźdźców. Ale to nie wszystko, co przygotowali organizatorzy. Zwierzęcy psycholog nauczy uczestników półkolonii jak bezpiecznie obchodzić się z psami. Opowie jak zachować się w przypadku spotkania z agresywnym czworonogiem. Dzieci dowiedzą się również jak dbać o swojego pupila i na czym polega odpowiedzialność za zwierzę. Dodatkowo w programie przewidzia-

no liczne gry i zabawy plenerowe a także zajęcia sportowe oraz plastyczne. Wszyscy uczestnicy będą mieli zapewnione wyżywienie oraz opiekę w godzinach od 8 do 16.

Czas trwania:

5 dni, godz. 8:00-16:00

Wyżywienie: śniadania i obiady

Program:

codzienna jazda konna, woltyżerka, zajęcia z psami, gry i zabawy plenerowe, zajęcia plastyczne, gimnastyka, elementy jogi dla jeźdźców

Turnusy:

29-06-3.07, 6.07-10.07

13.07-17.07, 20.07-24.07

27.07-31.07, 3.08-7.08

10.08-14.08, 17.08-21.08

24.08-28.08

Cena: 465 zł

Zniżki: -5% za drugi turnus, -5% za drugie dziecko, -5% dla uczestników rekreacji jeździeckiej

Kontakt: tel. 71 333 45 17, e-mail: polkolonie@torpartynice.pl

www.torpartynice.pl

start

5 Mistrzostwa Wrocławia w Nordic Walking

PUCHAR PREZYDENTA RAFAŁA DUTKIEWICZA

TRASY:
przedszkolaka [500 m]
rekreacyjna [4,3 km]
profi [10,7 km]

pamiątkowy medal i koszulka dla każdego!

CHODŹ Z NAMI!

Patron medialny
TVP WROCLAW

Wrocławski Tor Wyścigów Konnych Partynice
13 czerwca 2015 roku, od godz. 10.00
ZAPISY: www.mistrzostwawroclawia.pl

ORGANIZATOR: **FAN PROMOCJA SPORTU**

WSPÓŁORGANIZATOR: Wyścigi konne. Wrocław

SPONSORZY: **DIAMENT**, **KV+**, **KAWAŁ**, **ISO FRESH**, **Mineral Zdrój**, **POLAR**, **TOKO**

PARTNERZY: **Acteam**, **AUDIOCARE**, **BORAMEX**, **kobiety na medal**, **MBP**, **RightWay**, **Trenuj z Nami**

PATRONI MEDIALNI: **POLSKA GAZETA**, **MARATONY POLSKIE.PL**, **SENIORA**, **WROCLAWIANIN**, **www.wroclaw.pl**

Nieznane epizody „Festung Breslau”

Tragiczna pomyłka nad twierdzą

W kolejnych numerach zaprezentujemy Czytelnikom mało znane historie związane z walkami o Wrocław w 1945 r. Choć od tych wydarzeń minęło już 70 lat, to wiele spraw wymaga jeszcze wyjaśnienia. Dzięki upublicznionym ostatnio radzieckim dokumentom możemy rzucić trochę światła na niektóre wojenne epizody.

Określenie „Friendly fire”, czyli tzw. „bratobójczy ogień” to termin zapożyczony z amerykańskiej nomenklatury wojskowej. Oznacza przypadkowy ostrzał własnych sił. Jego powodem może być omyłkowa identyfikacja celu jako wrogiego, lub wypadek związany z niską celnością. „Friendly fire” charakteryzuje to, że zamiarem jest chęć wyrządzenia szkody rzekomemu przeciwnikowi. Takie sytuacje miały miejsce podczas różnych wojen od zarania dziejów. Dochodziło do nich też podczas walk o „Festung Breslau”.

14 lutego 1945 r. Wrocław został otoczony przez radziecką 6. Armię. Mimo ataku na miasto od południa Rosjanom nie udało się go zdobyć. Natarcie ugrzęzło w morzu ruin południowych dzielnic Wrocławia. Trwające zmagania, gdzie walczone zażarcie o każdy budynek, czy też nawet poszczególne mieszkania, nie były w stanie przechręcić szali zwycięstwa na którąkolwiek ze stron.

Rosjanie w celu „zmiękczenia” niemieckiej obrony regularnie bombardowali miasto swoim lotnictwem, zarówno w dzień jak i w nocy.

Oprócz typowych bombowców wykorzystywali także samoloty transportowe Lisunow Li-2, zwane popularnie „Litkami”, przystosowane do przenoszenia bomb. Maszyny te były adaptacją amerykańskiego samolotu Douglas DC-3, czyli popularnej „Dakoty” i z zewnątrz bardzo je przypominały. Licencję na samolot z ZSRR zakupił w 1938 r. Jako że „Dakota” nie do końca spełniała wszystkie oczekiwania, zdecydowano się na adaptację projektu. W biurze konstrukcyjnym Borysa Lisunowa m.in. przystosowano maszynę do przewozu cięższych ładunków. Zastosowano również inne silniki. Samolot pod oznaczeniem PS-84 rozpoczęto produkować pod koniec 1939 r., a na początku 1941 r. jego nazwę zmieniono na Li-2. Podczas II wojny światowej służył on do transportu żołnierzy i zaopatrzenia. Opracowano również wersję bombową, wtedy samolot mógł zabrać 1000 kg bomb. Takie maszyny znalazły się w 53. i 54. Dywizji Bombowej, które skierowano do działań nad Wrocławiem.

Po okrążeniu miasta, obrońcy utrzymywali kontakt z terenami zajmowanymi jeszcze przez armię niemiecką przy pomocy „mostu powietrznego”. Samoloty transportowe Ju-52 dostarczały do Wrocławia przede wszystkim amunicję. Ładując na jedynym w mieście lotnisku Gądów, po rozładunku, w drodze powrotnej zabierały z miasta rannych żołnierzy. Gdy nie było możliwości posadzenia maszyn na pasie startowym, zaopatrzenie zrzucono w zasobnikach na spadochronach. Takie zasobniki dostarczały do Wrocławia również niemieckie bombowce He-111. „Mostowi powietrznemu” próbowali przeciwdziałać radzieccy przeciwlotnicy. Wokół miasta rozmieszczono stanowiska karabinów maszynowych, armat i reflektorów przeciwlotniczych. Należały one m.in. do 71. Dywizji Artylerii Przeciwlotniczej.

W publikacjach powojennych podkreślano, że został zorganizowany świetnie działający system, mający przerwać „most powietrzny”. Dookoła Wrocławia stworzono łańcuch posterunków obserwacyjno-meldunkowych. Wprowadzono też ścisły podział sektorów działania między radzieckim lotnictwem i artylerią przeciwlotniczą.

Ustalono, że własne samoloty nie powinny nadlatywać nad sektory ognia przeciwlotniczego bezpośrednio nad miastem. Ponieważ jednak w toku walk powietrznych zdarzały się takie sytuacje, ustalono sygnały współdziałania np. rakiet sygnałowe w konkretnym kolorze. Artylerzystów zobligowano również do prowadzenia nasłuchu fal radiowych, na których pracowało własne lotnictwo. Mimo to, niestety o skuteczności własnej obrony przeciwlotniczej boleśnie przekonali się załogi radzieckich bombowców.

W nocy 8 kwietnia 1945 r. 40 samolotów Li-2 z 53. i 54. Dywizji Bombowej wystartowało do nalotu na cele w rejonie stacji kolejowej Wrocław Nadodrże, ogrodu botanicznego i obecnego parku Tołpy. Nad miasto z różnych przyczyn dotarło tylko 26 maszyn, które między godz. 21:29 a 21:49 z wysokości 1200-1500 metrów zrzuciło 110 sztuk bomb, w sumie 23 tony.

W wyniku nalotu zaobserwowano ok. 10 ognisk pożarów i dwie eksplozje w rejonie ogrodu botanicznego i parku. Lotnicy meldowali również o ostrzale 7 baterii artylerii przeciwlotniczej we współdziałaniu z 25-30 reflektorami przeciwlotniczymi.

W rezultacie tego ostrzału ze-strzelone zostały 3 „Litki”, a trzy inne zostały poważnie uszkodzone od odłamków wybuchających pocisków przeciwlotniczych. Kolejny samolot zapalił się, ale jego załogę udało się stłumić płomienie i bezpiecznie wrócić na lotnisko.

W dzienniku bojowym 4. gwardyjskiego Korpusu Lotnictwa Bombowego, w skład którego wchodziły 53. i 54. Dywizja Bombowa zanotowano: „Jest podejrzenie, że ogień prowadziła nasza artyleria przeciwlotnicza”.

W dalszej części dziennika opisano dokładniej poniesione straty:

„- Samolot Nr 18416610 z 340. pułku bombowego z 54. Dywizji Bombowej, dowódca samolotu lejtant Christoforow. Po bombardowaniu o godz. 21:23 na wysokości 1200 metrów samolot zapalił się od ognia własnej artylerii przeciwlotniczej wojsk lądowych. Samolot ogarnięty płomieniami został opuszczony przez załogę w rejonie Kant (Kąty Wrocławskie), to jest 20 kilometrów na zachód od celu. Na własnym terytorium wylądowali: prawy pilot starszyna Dołgopółow, nawigator lejtant Norkin, radiotelegrafista sierżant Żu i technik pokładowy starszy technik lejtant Prokopjenko. Strzelcowi pokładowemu szeregowemu Wulfowi nie otworzył się spadochron, zginął od uderzenia o ziemię.

Dowódca samolotu lejtant Christoforow przy lądowaniu odniósł ciężkie obrażenia, trafił do szpitala. Reszta załogi wróciła do swojej jednostki 17 kwietnia 1945 r.

- Samolot Nr 18418505, z 336. pułku bombowego z 53. Dywizji Bombowej, dowódca samolotu mł. lejtant Melnikow, podczas podchodzenia do celu o godz. 21:30 na wysokości 1500 metrów został zestrzelony ogniem własnej artylerii przeciwlotniczej wojsk lądowych. Z załogi na spadochronie uratował się tylko pilot lejtant Zaborotnyj.

Reszta załogi – dowódca samolotu mł. lejtant Melnikow, nawigator lejtant Aleszin, mechanik pokładowy st. technik lejtant Rodjonow, radiotelegrafista sierżant Udowidczenko, strzelec pokładowy sierżant Arslanow - zginęła. Samolot spłonął.

- Samolot Nr 18414605 z 336. pułku bombowego z 53. Dywizji Bombowej, dowódca samolotu st. lejtant Gusjew, podczas podchodzenia do celu o godz. 21:31 na wysokości 1500 metrów został zestrzelony ogniem własnej artylerii przeciwlotniczej. Z załogi na spadochronach uratowali się: dowódca samolotu st. lejtant Gusjew, pilot mł. lejtant Metelnikow, nawigator lejtant Żulenko i technik pokładowy mł. technik lejtant Nałogin.”

Polegli oficerowie i podoficerowie z załóg samolotów zostali pochowani na cmentarzu oficerskim we Wrocławiu. Oficjalnie jako powód „Feindly fire” podano: „niezadawalająca i niewystarczająca współpraca dowództwa korpusu bombowego z szefostwem jednostek obrony powietrznej doprowadziła do tragedii”.

Radosław Szewczyk

Na podstawie dokumentów ze strony pamyat-naroda.ru

Samolot DC-3. Radziecki Lisunow Li-2 był praktycznie jego wierną kopią.

GLORIA

usługi pogrzebowe i kremacyjne

Firma Gloria jest jedyną firmą pogrzebową, która posiada własne krematorium oraz dom pogrzebowy. Najnowsze i najnowocześniejsze krematorium we Wrocławiu znajduje się przy ul. Kwiatkowskiego 13 (Oporów). Firma Gloria świadczy usługi pogrzebowe na wszystkich cmentarzach na terenie Wrocławia i całego kraju. Wszystko odbywa się bez konieczności angażowania Państwa środków finansowych, w ramach zasiłku pogrzebowego. Oferujemy najniższe ceny na rynku i największy wybór akcesoriów funeralnych. Organizujemy i przeprowadzamy kremacje wraz z ceremoniałem pożegnania w wybranym przez Państwa terminie. Firma Gloria jest właścicielem jedyne wrocławskiego domu pogrzebowego wraz z krematorium. Znajduje się w nim komfortowa kaplica, sale pożegnań z możliwością uczestnictwa w momencie wprowadzenia trumny do pieca kremacyjnego. Dysponujemy własną nowoczesną chłodnią i salą do przygotowania osoby zmarłej. Dla Państwa wygody otworzyliśmy aż 9 biur obsługi pogrzebowych. W każdym z punktów pomocą i pełnym wsparciem służy uprzejmy i profesjonalny personel. Specjalista pomoże Państwu dokonać wyboru: trumny, urny, wieńca pogrzebowego, dopełni wszelkich formalności, posłuży pomocą i radą w tych trudnych chwilach. Dla naszych klientów oferujemy bezpłatny transport do biura lub możliwość dopełnienia wszelkich formalności w domu. Nasz profesjonalizm podkreśla flota nowoczesnych karawanów i meleksów. Pełniona przez nas ostatnia posługa wykonywana jest z zachowaniem najwyższego szacunku dla osoby zmarłej, a nasi pracownicy służą Państwu bezpłatną poradą i wsparciem przez 24 h na dobę.

Lista wrocławskich oddziałów

ul. Zaporoska 85 Czynne: pon-pt: 8-17, sob: 9-13	ul. Św. Antoniego 22 Czynne: pon-pt: 8-16, sob: 9-13	ul. Włodkowica 35 Czynne: pon-pt: 8-16, sob: 9-13	ul. Dolnobrzeńska 4 Czynne: pon-pt: 8-16, sob: 9-13	ul. Trzebnicka 72 Czynne: pon-pt: 8-16, sob: 9-13
ul. Bema 15 Czynne: pon-pt: 8-16, sob: nieczynne	ul. Legnicka 62 Czynne: pon-pt: 8-16, sob: 9-13	ul. Grabiszyńska 101 Czynne: pon-pt: 8-16, sob: 9-13	ul. Kwiatkowskiego 13 Czynne: pon-pt: 8-16, sob: 9-13 krematorium	ul. M. Curii Skłodowskiej 63 Czynne: pon-pt: 8-16, sob: 9-13

Telefon całodobowy: 71 343 77 31

www.gloria.wroc.pl

www.krematoriumgloria.pl

Jak być eko

– zaprośmy wnuki do nauki

Tuż przed wakacjami chcemy przypomnieć Wam – dziadkom, jak ważną rolę pełnicie w życiu Waszych wnuków. Robimy to przez pryzmat kształtowania ekologicznych postaw u maluchów. To od Was zależy czy przyszłe pokolenia będą myśleć i – co najważniejsze – żyć ekologicznie.

Pamiętajmy, że ekologia to nie tylko sortowanie śmieci i ochrona środowiska. Ekologia to nauka o zależnościach. Pokazuje, że świat nie składa się z oddzielnych elementów, ale że wszystko wchodzi ze sobą w relacje i od siebie zależy. Można nauczyć dzieci dostrzegania tych zależności. Dzieci są w naturalny sposób ciekawe świata i gotowe do poznawania.

Wystarczy dobrze wykorzystać potencjał

Przykładem może być zabawa w „kosmos na talerzu”. Możemy powiedzieć, że obiad to jest kawałek słońca, bo wszystko, co jemy, wyrosło dzięki energii słonecznej. Albo uświadomić dziecku, że tlen, którym oddychamy, jest wytwarzany przez drzewa i inne zielone rośliny, dlatego tak ważne jest, aby było ich jak najwięcej. Przy każdej okazji, np. na spacerze w lesie, można pokazać to, jak jesteśmy do przyrody zależni i jak bardzo z nią związani. To, co jemy, zostaje potem „przerobione” na komórki naszego organizmu – dlatego tak istotne jest to, czym się odżywiamy. Trzeba wyjaśnić, dlaczego nie kupujemy chipsów tylko jabłka.

Dziecko wychowywane w dużym mieście warto czasem na wakacje lub choćby na weekend zabrać do gospodarstwa agroturystycznego,

aby zobaczyło tam, jak gospodyni doi krowę, jak kury znoszą jajka jak rośliny rosną, jak się je nawozi i podlewa.

Dzieci naśladują nas, dorosłych i od nas się uczą. Jeżeli mama gasi niepotrzebne światło, zamyka drzwi do lodówki i zakręca wodę podczas szorowania zębów, to jest szansa, że jej pociecha będzie robiła to samo. Można razem z dzieckiem segregować domowe odpadki, tłumaczyć, dlaczego przed wyrzuceniem do kubła zginiatamy plastikowe butelki i odrywamy etykiety i dlaczego idąc do sklepu zabieramy ze sobą torby wielokrotnego użytku. Podczas spaceru po mieście można pokazywać dziecku kolorowe pojemniki na odpadki i tłumaczyć, do czego służą. Wyjaśniać, dlaczego i po co segregujemy śmieci.

Ekosystem dla dzieci

Wrocławska spółka Ekosystem, zajmująca się gospodarką odpadami, uruchomiła na swojej stronie internetowej www.ekosystem.wroc.pl specjalną zakładkę dla dzieci. Znaleźć można na niej linki do różnych gier i zabaw, które zarówno młodszemu, jak i starszemu dzieciom ułatwią zaznajamianie się z tematyką ekologicznego życia i sortowania śmieci, a jednocześnie będą też rozrywką. Tym lepszą, jeśli będzie się

ona odbywać w towarzystwie dziadka czy babci (gdy rodzice nie mają czasu).

W zakładce „Ekosystem dla przedszkolaka” znajdziemy zabawy dla maluchów: kolorowanki do pobrania lub malowania online, przedstawiające pojemniki na odpadki z uśmiechniętymi buziakami – jak samochodziki z disneyowskiego hitu „Auta”, opowiadania, np. o „Zosi porządkującej świat”, czytane przez lektora, a także puzzle, gry i układanki. Wszystkie związane z tematyką segregowania śmieci.

W zakładce „Dla ucznia” krzyżówki, gry i zabawy mają nieco wyższy poziom trudności.

Bardzo użyteczna jest strona z podstawowymi informacjami na

temat ekologii i gospodarki odpadami, napisanymi w obrazowy, przystępny dla dziecka sposób. Czytelnik witany jest takim oto wierszykiem:

*Segregacja ważna sprawa
Tutaj wiedza to podstawa
Zobacz, jak podzielić śmieci,
Wiedzą to już wszystkie dzieci.*

A Specjalna Rymowanka Mistrza Segregacji Odpadów ułatwi zapamiętanie, do jakiego rodzaju śmieci przeznaczony jest dany pojemnik:

*Żółty to plastik, niebieski to papier
Zielony i biały to miejsce na szkło
W brązowym gromadzisz
ogrodowe śmieci
A oprócz tego masz jeszcze PSZOK!*

Z informacji umieszczonych na stronie młody internauta dowie się także, że każdy człowiek produkuje około 300 kg śmieci rocznie, i że trzeba coś z nimi zrobić.

Nauczy się, czym jest recykling i czym różni się od odzysku, jakie są kolory pojemników przeznaczonych na papier, a jakich na plastik i dlaczego kiedyś wyrzucano śmieci przez okno, oraz zyska wiele innych pożytecznych informacji.

Ale najważniejsze z nich są praktyczne porady jak żyć ekologicznie i jak robić to w ramach naszych codziennych czynności. Jak w prosty sposób chronić środowisko naturalne i naszą Matkę Ziemię.

www.ekosystem.wroc.pl

(TS)

REKLAMA

Jesteśmy Browarem Rzemieślniczym usytuowanym w samym sercu Górnego Śląska, który podąża za nowofalowym podejściem do warzenia piwa – nie boimy się eksperymentować, jak i warzymy również tradycyjne gatunki piw. Wychodząc naprzeciw zmieniającym się trendom i biorąc pod uwagę opinie naszych stałych klientów wciąż warzymy nowe, ciekawe gatunki piw trafiające w gust najbardziej wymagających piwoszy. Nasza wydajność sięga w tym momencie 2000 hl rocznie, a pomimo faktu, iż przedkładamy jakość nad ilość rozbudowujemy browar aby podwoić nasze moce produkcyjne.

Chcesz mieć własny minibrowar?

Zadzwoń do nas i dowiedz się więcej

tel. 32 770 13 90

tel. 501 390 906

Rzemiosło Dobrego Smaku

www.browar-reden.pl

Podróże wrocławianina – Hongkong

Nazwa ta oznacza „pachnący port”. Określenie pochodzi od zapachu drzewa sandałowego, które tu składowanego przez wiele lat. Oprócz niego w tym miejscu handlowano również przyprawami. Ze względów handlowych, jak i strategicznych Hongkong został przejęty przez Brytyjczyków i był ich kolonią do 1997 r. Krzyżujące się w tym miejscu wpływy Wschodu i Zachodu wraz z domieszką kolonialną spowodowały, że jest to miejsce wyjątkowe. Ten „azjatycki tygrys”, jedna ze światowych stolic finansowych, jest zarówno nowoczesny, jak i tradycyjny.

Hongkong to półwysep Kowloon (gdzie graniczy z Chinami) i archipelag około 200 wysp (w części niezamieszkanymi). Przez wiele lat brytyjska kolonia, która po 100 latach dzierżawy została zwrócona Chinom w 1997 r. Od tego czasu jest to Specjalny Region Administracyjny Chińskiej Republiki Ludowej. Do 2047 r. ma zapewnioną autonomię, głównie gospodarczą.

Samo miasto Hong Kong znajduje się na wyspie o tej samej nazwie oraz na półwyspie Kowloon.

Oddziela je cieśnina – Port Wiktorii, jeden z najgłębszych portów świata. Zalicza się on do jednego z największych w południowo-wschodniej Azji. Transport towarów drogą morską i przeładunek ich w tym miejscu przynosi Hongkongowi spore dochody.

Choć obie części miasta łączą podwodne tunele oraz mosty, to największą atrakcją jest przepłynięcie z jednego brzegu na drugi promem Star Ferry, które pływają tu od ponad 100 lat. Te dwupokładowe jednostki odbijają co kilka minut. Po mieście jeżdżą też charakterystyczne piętrowe tramwaje. Do tej świetnie zorganizowanej komunikacji miejskiej dochodzą jeszcze autobusy i metro. W tutejszym krajobrazie dominują pagórki o stromych zboczach. Na ulicach widać wpływy chińskie, które miesza się tu z brytyjskimi. Miasto słynie też ze świetnej kuchni, można tu poprobować wielu egzotycznych potraw. Na reprezentacyjnej ulicy miasta – Nathan Road znajduje się wiele ekskluzywnych sklepów słynnych światowych firm, głównie odzieżowych, do których ustawiają się prawdziwe kolejki.

Porządku pilnują ochroniarze, do środka wpuszczane są sukcesywne małe grupki klientów. Powodem jest to, że każdy potencjalny kupujący dostaje swojego subiekta-sprzedawcę, który tylko jego obsługuje.

Na wyspie Hongkong znajduje się jedno z najwyższych wzniesień w całym specjalnym regionie – wzgórze Wiktorii liczące 552 metrów. Można się na nie dostać zabytkową kolejką – funikulem kolejką linowo-terenową lub autobusem miejskim. Ze wzgórza Wiktorii rozciąga się wspaniały widok na panoramę miasta. Świetnie widać stąd Kowloon czyli kontynentalną część miasta, port Wiktorii oraz las „drapaczy chmur” na wyspie. Wieżowce zwracają uwagę, szczególnie kontrowersyjna siedziba Bank of China. Nie wzbudza on zachwytów miejscowych, bowiem nie został on zbudowany według powszechnie tu panujących zasad feng shui.

fot. Widok na panoramę Hong Kongu ze wzgórza Wiktorii.

Z kolei w położonej na nadbrzeżu Kowloon Alei Sław postawiono pomnik Bruce Lee – pochodzącego stąd aktora, gwiazdora filmów kung-fu. Hongkong to raczej miejsce do zwiedzania, niż do typowego

wypoczynku. Co prawda na południu wyspy są plaże, ale bardzo oblegane. W Hongkongu warto zrobić sobie przystanek, gdy podróżujemy samotnie np. na Filipiny.

(red)

Wystrzałowy turniej

Drużyna telewizyjnego „Auto zwiadu” wygrała XXXIV Mistrzostwa Strzeleckie Dziennikarzy, które rozegrano 22 maja br. na strzelnicy WKS Śląsk przy ul. Świątnickiej we Wrocławiu.

Zorganizowane przez Stowarzyszenie Dziennikarzy RP Dolny Śląsk zmagania indywidualne i drużynowe, były jednocześnie VI Memoriałem redaktora Stanisława Łapety, niezwykłego twórcy Mistrzostw Strzeleckich Dziennikarzy. W zawodach rywalizowali ludzie mediów oraz przedstawiciele dolnośląskich firm i samorządów.

Indywidualnie wśród dziennikarzy nasza redakcyjna koleżanka Justyna Kostańska zajęła czternaste miejsce. Drużynowo ekipa wydawnictwa Regiony uplasowała się na siódmym miejscu.

(red)

fot. Paweł Dąbrowski

Strzelano z pistoletu pneumatycznego...

...oraz karabinka kbks

Zawody uświetnili członkowie Bractwa Kurkowego Huśar z swoją armatką

Zwycięska drużyna z pucharem ufundowanym przez Dowódcę Garnizonu Wrocław gen bryg. Wojciecha Lewickiego